

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8Co/76/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7110212397
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ludvika Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7110212397.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ludviky Bodnárovej a členiek senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a JUDr. Diany Solčányovej v právnej veci navrhovateľky B. D. rod. V. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v C. na M. ulici č. XX zastúpenej JUDr. Janou Bajuzíkovou advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie v Michalovciach na Štefánikovej ulici č. 8 P.O. Box 58 proti odporcovi I. D. nar. X.X.XXXX bývajúcemu v T. na A. T. L. X zastúpenému JUDr. Marcelom Jurkom advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie v Košiciach na Dominikánskom námestí č. 11 v konaní o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 13C/120/2010 z 28.1.2013 takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o výživnom, dlžnom výživnom a vo výroku, ktorým zaviazal odporcu zaplatiť súdny poplatok vo výške 50,- € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet Okresného súdu Košice I.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zaviazal odporcu prispievať na výživu navrhovateľky 70,- € mesačne od 1.10.2011 vždy do 15 dňa v mesiaci vopred. Dlžné výživné 1.120,- € za obdobie od 1.10.2011 do 31.1.2013 zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľke v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Odporcu zaviazal zaplatiť na účet Okresného súdu Košice I súdny poplatok za návrh 50,- € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh zamietol, o trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Proti tomuto rozsudku dal v zákonnej lehote odvolanie odporca s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil a návrh v celom rozsahu zamietol alternatívne, rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Odvolanie smerovalo proti výroku rozsudku prvého stupňa, ktorým mu súd uložil povinnosť platiť navrhovateľke príspevok na výživu rozvedenej manželky 70,- € mesačne, výroku, ktorým mu súd uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke dlžné výživné 1.120,- €, a ktorým mu súd uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Košice I súdny poplatok 50,- € do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje za vecne nesprávne, podľa § 205 ods. 2 písm. c/, d/, e/ a f/ O.s.p., že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené a súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil.

Vytkol konajúcemu súdu, že zohľadnil len dôvody uvádzané navrhovateľkou týkajúce sa zdravotných problémov maloletej I., v dôsledku ktorých jej bola predĺžená materská dovolenka do šiesteho roku veku maloletej, a preto nemala možnosť získať akékoľvek zamestnanie. Konštatoval, že tieto okolnosti matka vierohodne nepreukázala. Vytkol konajúcemu súdu, že nevykonával dokazovanie ohľadom zamestnania sa matky spoločnosti v P. D., s.r.o. v C. a nezistil, či navrhovateľka bola v období v roku 2011 v pracovnom pomere v tejto spoločnosti, a ak áno, mala predložiť pracovnú zmluvu, a predovšetkým doklad o jej príjme. Konštatoval, že konajúci súd nesprávne vyhodnotil jeho majetkové a finančné pomery a obmedzil sa iba na konštatovanie, že jeho priemerný mesačný zárobok dosahovaný v zahraničí je nadštandardný, avšak na druhej strane nezohľadnil ani nadštandardné príjmy súvisiace s vlastným živobytím v zahraničí. Vyslovil presvedčenie, že zo strany navrhovateľky podaním návrhu na určenie príspevku na rozvedenú manželku, ide o špekulatívne konanie za účelom získania finančných prostriedkov. Poukázal na skutočnosť, že navrhovateľka navštevovala odbornú školu, je vyučená v odbore krajčír a má všetky predpoklady získať adekvátnu prácu a príjem. Navyše perfektne ovláda anglický jazyk a ani s prihliadnutím na túto skutočnosť nevyvíjala žiadnu činnosť za účelom získania zamestnania. Vyslovil presvedčenie, že konajúci súd nepostupoval správne pri priznaní príspevku na výživu rozvedenej manželky ani z hľadiska princípu dobrých mravov, a to z dôvodu, že navrhovateľka pri odchode zo spoločného bytu si zobrala všetky veci a spoločné úspory. V neposlednom rade poukázal na výpoveď svedka G. D., ktorú konajúci súd vyhodnotil ako nedôveryhodnú. Dôvodom má byť podanie žaloby voči tomuto svedkovi na ochranu osobnosti z dôvodu uvádzania nepravdivých údajov a vyhrážania sa navrhovateľke. Ide o svedka, ktorý udržiaval s navrhovateľkou vzťah a finančne jej vypomáhal. Na kritérium dobré mravy poukázal aj v súvislosti s tým, že samotná navrhovateľka zapríčinila rozvat a rozvod manželstva svojou neverou.

K odvolaniu odporcu sa písomne vyjadrila navrhovateľka. Uviedla, že odvolacie námietky týkajúce sa zdravotného stavu maloletého dieťaťa sú absolútne nepravdivé, zavádzajúce a účelové, nakoľko o zdravotnom stave maloletej I., ale aj maloletého I. boli do spisu založené lekárske správy o ich nepriaznivom zdravotnom stave. Vyslovila názor, že samotný odporca si je veľmi dobre vedomý zdravotného stavu obidvoch maloletých detí. Spochybňovanie zdravotného stavu má slúžiť výslovne len pre dané konanie o priznanie výživného na rozvedenú manželku za účelom zamietnutia návrhu. K námietke odporcu, že nevyvíja dostatočnú iniciatívu získať zamestnanie a tak finančne zabezpečiť rodinu uviedla, že práve kvôli starostlivosti o maloleté deti si zamestnanie nevie nájsť a vyučovanie angličtiny reálne nie je možné, nakoľko s maloletými deťmi býva v garzónke, čo nie je primeraný priestor na výučbu cudzích ľudí. Výpovede svedka, ktorého označil súd oprávnené ako za nedôveryhodného, p. G. D. uviedla, že práve konanie odporcu je v rozpore s dobrými mravmi, pretože uvedeného svedka naviedol na krivé svedectvo a osočovanie navrhovateľky, ktorý krivo svedčil v jej neprospech, konkrétne, že jej prispieval do domácnosti mesačne 700,- €, pričom takýto príjem ani sám nedosahoval a uvedený svedok použil voči nej vyhrážky, psychicky teror, násilie, zastrašovanie a hrubé urážky na verejnosti, sústavné prenasledovanie, na základe čoho bol aj právoplatne odsúdený v trestnom konaní. V dôsledku správania tohto svedka sa zhoršil zdravotný stav maloletých detí, ktoré boli svedkami týchto jeho konaní. Absolútne poprela námietku odporcu, ohľadom dobrých mravov, týkajúcich sa príčin rozvodu manželstva, a to, že k rozvodu došlo v dôsledku nevery navrhovateľky. Uviedla, že nevera nebola ani predmetom dokazovania v rozvodovom konaní.

Ostatné výroky, a to výrok, ktorým konajúci súd v prevyšujúcej časti návrh zamietol, a ktorým rozhodol, že žiaden z účastníka nemá právo na náhradu trov konania, odvolaním napadnuté neboli, nadobudli právoplatnosť podľa § 206 ods. 2 O.s.p., preto neboli predmetom preskúmania odvolacieho konania.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd na základe odvolania odporcu preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa aj s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2

O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych zákonných ustanovení Zákona o rodine a zákonne rozhodol o návrhu na určenie príspevku na výživu navrhovateľky. Súd prvého stupňa vykonal všetky dôkazy významné pre rozhodnutie v súlade s § 132 O.s.p. vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliadal na to, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania. Rozsudok súdu prvého stupňa spĺňa základné obsahové náležitosti najmä zrozumiteľnosť, určitosť a jasnosť a jej logickým vyústením príbehu a výsledkov prvostupňového konania, v dôsledku čoho je odôvodnenie rozsudku presvedčivé odvolací súd sa s ním v plnom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami odporcu uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu v prevažnej miere už v priebehu konania pred súdom prvého stupňa a odporca ani v odvolaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o určení príspevku na výživu navrhovateľky. Odvolací súd posúdením všetkých skutočností vo vzťahu k predmetu odvolacieho konania dospel k totožnému právnomu záveru ako súd prvého stupňa, že navrhovateľka preukázala zákonný nárok na priznanie príspevku na výživu rozvedenej manželky, pretože je nezamestnaná, je vedená ako uchádzačka o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v C. a od 1.7.2012 poberá dávku v hmotnej núdzi 124,57 €. Konajúci súd správne skonštatoval v odôvodnení svojho rozhodnutia, že navrhovateľka je nezamestnaná z objektívnych dôvodov, a predovšetkým z dôvodu, že sa stará o dve maloleté deti, ktoré majú dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, čo preukázala lekáarskymi správami z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v T., oddelenie posudkových činností z 22.5.2005, z ktorého je zrejmé, že zdravotný stav maloletej I. si vyžaduje jej osobitnú starostlivosť. Konajúci súd správne vyhodnotil aj možnosti navrhovateľky získať zamestnanie a vylepšiť tak finančnú situáciu rodiny. Zistil, že na základe Dohody o pracovnej činnosti z 20.3.2012 nastúpila pracovať do spoločnosti T.-E., s.r.o. C., kde pracovala do 11.5.2012, kde jej príjem za uvedené obdobie bol 162,- €. Pracovný pomer s ňou bol ukončený zo strany zamestnávateľa v skúšobnej dobe a podľa vyjadrenia navrhovateľky z dôvodu, že často vynechávala prácu z dôvodu zdravotnej starostlivosti o maloleté deti. Vzhľadom k obmedzeným možnostiam získať zamestnanie aj z hľadiska dosiahnutého vzdelania navrhovateľka začala študovať od septembra 2011 D. M.T. M. a D. v D., ktorú navštevuje diaľkovo, a ktorú po dvoch rokoch ukončí maturitnou skúškou, na základe čoho je dôvodný predpoklad väčších možností získať zamestnanie. Odvolací súd posúdením všetkých relevantných skutočností vo vzťahu k predmetu odvolacieho konania prispel k totožnému právnomu záveru ako súd prvého stupňa, že navrhovateľka preukázala zákonný nárok na priznanie príspevku na výživu rozvedenej manželky, pretože v súčasnej dobe poberá len dávky v hmotnej núdzi, ktoré sú nedostatočné na zabezpečenie jej nevyhnutných potrieb a príspevok určený súdom prvého stupňa vzhľadom na citované zákonné ustanovenia v odôvodnení napadnutého rozsudku a z nich vyplývajúcej zásady zodpovedá zákonnému rozsahu vyjadrenému pojmom „primeraná výživa“ a zohľadňuje reálne zárodkové schopnosti a možnosti odporcu. Odvolací súd poznamenáva, že základnou hmotnoprávnou podmienkou existencie a trvania nároku na príspevok na výživu rozvedeného manžela je nepochybné preukázanie, že rozvedený manžel nie je schopný sám sa živiť. Neschopnosť sa živiť znamená aj to, že podľa konkrétnych okolností prípadu rozvedený manžel z dôvodu nedostatku pracovných príležitostí dosahuje príjmy z príslušných sociálnych dávok, ktoré mu neumožňujú pokryť základné životné potreby, pretože nepriaznivá životná situácia navrhovateľky, ktorá je nezamestnaná, vznikla ako dôsledok rozvodu manželstva. Preto sú odvolacie námietky spochybňujúce vznik nároku navrhovateľky na príspevok bez právneho významu. K odvolacím námietkam odporcu, že priznanie príspevku na výživu navrhovateľke je v rozpore s dobrými mravmi, odvolací súd konštatuje, že aj s touto námietkou sa konajúci súd vysporiadal, keď vypočul svedka navrhovaného odporcom a vyhodnotil jeho výpoveď ako nevierohodnú. Z uvedeného dôvodu podala navrhovateľka žalobu voči tomuto svedkovi na ochranu osobnosti z dôvodu uvádzania nepravdivých údajov pre Okresný súd Košice I i z dôvodu vyhrážania sa navrhovateľke. Toto konanie je vedené na Okresnom súde v Michalovciach pod sp.zn. 20C/176/2011. V súvislosti s uvedeným svedkom sa konajúci súd oboznámil aj s rozsudkom Okresného súdu v Michalovciach sp.zn. 3T/224/2011-95 z 26.7.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 11.8.2012, a ktorým bol uvedený svedok uznaný viny z prečinu nebezpečného vyhrážania voči navrhovateľke. Z uvedených dôvodov ani odvolací súd nemohol prihliadať na odvolacie námietky týkajúce sa uvedeného svedka. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa dostatočne zistil, a následne vyhodnotil finančné a majetkové pomery odporcu, keď priznal manželské výživné až od obdobia, kedy získal také zamestnanie, z ktorého je schopný určený príspevok platiť. Konštatoval, že navrhovateľka podala návrh a žiadala priznať príspevok na výživné od 14.5.2010. Odporca v čase od 1.1.2010 do 7.9.2010 bol nezamestnaný, poberal len nemocenské dávky a od 3.2.2010 do 7.9.2010 bol práceneschopný. V čase od 8.9.2010 do 30.9.2011 bol zamestnaný u O. T., avšak dosahoval príjem len na úrovni minimálnej mzdy. Až v októbri 2011 získal zamestnanie

u zamestnávateľa vo E. a dosahuje čistý priemerný mesačný zárobok 1.028,18 € od 15.10.2011 do 31.12.2011 a za rok 2012 1.037,17 €. Z uvedených dôvodov priznal navrhovateľke príspevok na výživu rozvedenej manželky až od 1.10.2011 do budúca 70,- € mesačne a v prevyšujúcej časti návrh zamietol. Pokiaľ ide o príčiny, ktoré viedli k rozvratu manželstva účastníkov konania, odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 10C/20/2008-69, z ktorého vyplýva, že dôvodom rozvodu bolo vzájomné odcudzenie, fyzické aj duševné. Manželstvo nadobudlo formálny charakter a prestalo spĺňať svoj účel. Účastníci mali rozdielne predstavy o ďalšom spoločnom živote, predovšetkým po návrate z A., kde predtým žili a pretrvávajúce vzájomné nezhody viedli k odchodu odporcu zo spoločnej domácnosti. Bola to práve navrhovateľka, ktorá z rozvodom manželstva nesúhlasila a verila v obnovenie manželských vzťahov. Pretože rozvrat manželstva nezavinila navrhovateľka, nebol dôvod pre zamietnutie návrhu na určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky z morálnych dôvodov, naopak by bolo v rozpore s dobrými mravmi nárok na príspevok navrhovateľke nepriznať. Vo vzťahu k rozsahu príspevku na výživu rozvedeného manžela poznamenáva, že podstatnou podmienkou pre jeho určenie popri odôvodnených potrebách oprávneného sú schopnosti a možnosti povinného (§ 75, ods. 1 Zákona o rodine), ktoré však neovplyvňujú hornú hranicu príspevku, pretože podľa fikcie § 72 ods. 1 Zákona o rodine má povinný prispievať podľa svojich možností a schopností len na primeranú výživu oprávneného. Odvolací súd sa v tejto súvislosti v plnom rozsahu stotožňuje so záverom konajúceho súdu o schopnostiach a možnostiach odporcu plniť si vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke v rozsahu 70,- €, ktorú dôsledne posúdil a vyhodnotil v kontexte s ostatnými relevantnými dôkazmi a zdôrazňuje, že odporcovi aj po zaplatení všetkých záväzkov zostane dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie vlastnej výživy. Pretože súd prvého stupňa správne vyčíslil aj dlžné výživné 1.120,- € za obdobie od 1.10.2011 do 31.1.2013, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil a v súlade s § 219 ods. 2 O.s.p. v tejto časti poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje. Odvolací súd potvrdil aj napadnutý výrok o povinnosti zaplatiť poplatok na účet Okresného súdu Košice I v sume 50,- € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s odôvodnením, že konajúci súd správne postupoval podľa ustanovenia § 2 ods. 2 Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, podľa ktorého, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporcu, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 a tak, že odporcovi, ktorý nemá úspech v konaní náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľka náhradu trov konania nežiadala.

Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák.č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.